No. 246. 1839.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag den 14 en 15 October,

LATERE BERIGTEN DER COURANT

van Zaturdag den 13 October,

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 12den October.

De *Moniteur* bevat heden een door den *Indépendant* gegeven bericht, dat de Koning van zijn ongenoegen aan den minister van justitie zou hebben doen blijken, over den uitslag der regterlijke organisatie.

— De minister van justitie, de heer *Raikem*, is sedert gisteren te Brussel teruggekomen; die van de binnenlandsche zaken heeft de beide laatste dagen drukke en langdurige conferentien met den koning gehad. Ook is gisteren de majoor *Kessels*, alvorens zich naar zijnen nieuwen post in de Vlaanderen te begeven, in afscheids-gehoor bij den vorst ontvangen.

— Aanstaanden zaturdag zijn de kiezers van Brussel opgeroepen, tot het benoemen van een lid voor de kamer der afgevaardigden, ter vervanging van den heer *Ch. de Brouckere*, tegenwoordig directeur van de munt; de stemming schijnt verdeeld te zullen zijn tusschen de heeren *Mteus*, gouverneur van de bank en *Défacqz*, raadsheer bij het hof te Brussel; deze kandidaat wordt bijzonder door den *Courrier* aangeprezen.

— Het dagblad *l'Industrie* verzekert, dat de troepen, die te Hasselt, te Diest en op de overige plaatsen, tot deze linie behoorende, gekantonneerd waren, voorwaarts getrokken zijn en zich thans aan de uiterste grenzen bevinden. Ook de meer binnenlands gelegerde gendarmerie, had bevel bekomen, zich naar het leger te begeven, om bij de gemobiliseerde kaders te worden ingedeeld.

— De *Messager de Gand* van heden behelst het volgende: »Onze uitgever is heden voor den regter van instructie verschenen. Het beschuldigd artikel is een brief van Termonde, in ons nommer van den 3den geplaatst, en in tweederlei opzigten voor lasterlijk gehouden. Deze brief behoort niet tot de redactie van het blad, en de heer *van Eooke* (de uitgever) zal ter gepaster gelegenheid den schrijver doen kennen."

— Eene zamenzwering tegen den staat is in de voorgaande week te Keulen ontdekt geworden. Een jong boekverkooper dier stad, hoofd eener demagogische factie, is gearresteerd geworden en zijn een aantal papieren bij hem in beslag genomen. Vele jonge lieden, onder welke sommige tot de voornaamste familien behoorden, zijn in deze zaak betrokken. Men zegt ook dat 27 studenten van de hooge school te Bonn zijn aangeteekend.

(*Prov. Luiksch Dagblad.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den October.

Eindelijk vernoemt men heden met eenige meerdere zekerheid, dat de heer *Dupin*, in antwoord op de voorslagen hem door den minister van oorlog gedaan, eenen zeer beleefden brief heeft geschreven, waarin hij te kennen geeft, dat hem in de tegenwoordige omstandigheden niet mogelijk is in het bestuur te treden, en hij hier zich met de zamenstelling van een ministerie te belasten; zoo lang dezelfde bijeenkomst der wetgevende kamers niet gebleken is, aan welke zijde de meerderheid zich zal aansluiten, zoo lang ook komt het hem ongeraden voor, om door de vorming van een nieuw bewind de keuze der natie vooruit te loopen. Het *Journal des Débats* deze inderdaad gewigtige tijding aan zijne lezers aankondigende, voegt daarbij, dat de ministers dadelijk, nadat men dit antwoord ontvangen had, zijn vergaderd, dat men, wel is waar, tot geen besluit is gekomen, doch dat het immer hoogst waarschijnlijk blijft, dat het ministerie op de eene of andere wijze zal gevormd worden, daar twee leden van hetzelve, (de heeren *Montalivet* en *Sébastiani*) ten stelligste hebben verklaard, dat zij hun verzoek om ontslag niet zouden terug nemen. Intusschen verspreidt zich heden het gerucht, dat de raad van ministers op nieuw dezen morgen, onder voorzitterschap van den koning, is vergaderd geweest; dat de heer *de Talleyrand* daarbij tegenwoordig was, en dat men, vooral op zijn aanraden, voorloopig zoude besloten hebben, om het tegenwoordig ministerie tot aan de opening der kamers te behouden, en deze zoo spoedig mogelijk bijeen te roepen, om uit de onzekerheid te geraken.

De heer *de Talleyrand*, wiens vertrek op nieuw schijnt verschoven te zijn, heeft gisteren eene vrij langdurige en bijzonderd conferentie met den koning gehad, waarin hem, volgens den *Constitutionnel*, zijne laatste instructien zouden zijn medegedeeld.

— Van het ministerie van buitenlandsche zaken zijn dezen morgen buitengewone courriers naar Madrid, Londen, Weenen en Berlijn vertrokken, wier depesches, zoo men zegt, tot de onderhandelingen over de samenstelling van het ministerie betrekking zouden hebben, want ook de overige mogendheden worden omtrent dit belangrijk punt geraadpleegd.

— Door nadere berigten, onder dagteekening van den 3den dezer van Madrid verzonden, zijn de geruchten, omtrent de verandering van het spaansch ministerie volkomen bevestigd. Het bestuur der buitenlandsche zaken is den tegenwoordigen gezant te Londen, den heer *Isturiz*, opgedragen, het ministerie van justitie aan den heer *Cafranga*, dat van finantien aan *Duque de la Victoria*, van oorlog aan den generael *Monnet*, en dat van marine aan den admiraal *Laborde*. Dezelfde berigten schrijven deze vrij onverwachte gebeurtenis grootendeels toe aan den invloed der koningin, en aan de vertogen der fransche en engelsche gezanten. Beide zouden eenige harde pogingen, om eene algemeene amnestie voor alle uitgewekenen te verkrijgen, en daardoor de rust in het schiereiland te bevestigen.

— De gedurige twisten, tusschen de fransche en spaansche grensbewoners, welke reeds zoo dikwerf tot wederzijdsche klagten hebben aanleiding gegeven, worden thans naaukeurig onderzocht. Het gouvernement heeft aan den maire van het grensstadje St. Jean Pied de Port gelast, deswegens een uitvoerig verslag uit te brengen. Welligt staat hiermede de vereeniging van troepen in verband, die aan den voet der Pyreneën zamentrekken, en wier tusschenkomst dikwerf noodig is, om genoemde twisten niet in openbare vijandelijkheden te doen ontaarden.

De berigten over Spanje uit Portugal ontvangen, zijn van den 30sten der vorige maand gedagteekend; dezelve bevestigen, dat de eerste aanval op Oporto door het leger van dom *Miguel* mislukt was, doch het verlies daarbij geleden was zoo gering, dat men weldra eene tweede poging zoude wagen, om dom *Pedro* tot zijne laatste schuilplaats te verdrijven.

— De fondsen waren heden (10 *October*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 95,85; op tijd 96,90; de 3 pCt. kont. 67,85; op tijd 67,90; Nap. tenten kont. 81,30; op tijd 81,45; 3p. perp. kont. 56 ¼; op tijd 56 ¼. Cortes niet genoteerd; leening 1832: 96,80 kont.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den October.

De berigten der heerschende ziekte luiden heden als volgt:

		nieuwe zieken.	herst.	Overl.	In bh.
Amsterdam	11 October,	15	5	3	74
»	12 »	8	6	3	73
Rotterdam	11 »	6	2	2	69
»	12 »	5	8	3	54
Schiedam	9-10 »	2	0	1	6
Leiden	11 »	9	2	3	39
Delft	10 »	5	6	3	30
Gouda	10 »	0	0	2	5
Haarlem	9-10 »	5	4	6	3
Dordrecht	10 »	0	3	0	4
Amersfoort	10 »	2	10	2	30
»	11 »	17	10	1	38
Utrecht	10 »	7	3	5	56
»	11 »	6	8	4	50
's Bosch	11 »	1	0	1	12
»	12 »	7	0	0	19
Groningen	5-8 »	23	19	13	24
In het geheel		464	248	192	

Ook te Oudewater, in Zuid-Holland, heeft zich de ziekte geopenbaard.

Te Luxemburg zijn in het geheel 215 ingezetenen en 57 militairen overleden.

— De *Staats-Courant* van heden behelst het programma voor de opening van de gewone vergadering der Staten-generaal, te 's Gravenhage, op maandag aanstaande.

— Volgens hetgeen men nader, omtrent den inhoud van het jongste protocol der londensche conferentie, zijnde no. 70 van 1 dezer, vernoemt, had de engelsche minister aan het einde van hetzelve verklaard, verpligt te zijn, zijne weigering te geven, op de in dat protocol vervatte voorstellen van de drie Noordsche heren, ofschoon overtuigd zijnde van het voorbeeld eener eenstemmige handeling van de leden der conferentie. Op grond hiervan zoude de minister vroeger pecuniele dwangmaatregelen boven andere de voorkeur gegeven, maar in den tegenwoordigen staat van zaken was hij overtuigd, dat het behoud van den vrede slechts door maatregelen, vorderde, van de zijde der groote mogendheden, met opzigt tot de voltrekking van het gewaarborgde tractaat van 15 november. De engelsche minister kon derhalve niet instemmen in voorstellen, van de zijde der drie hoven gedaan, over nog handel te onderhandelen, en ook niet in maatregelen, strekkende om eene nog langere vertraging aan te bieden; daarbij voorstellende, te observerende, zoodanige handelwijze te volgen als voorzeker zou tot het in uitwerking stellen der door hetzelve [illegible] intentissen; zijn leedwezen voorts betuigende, dat de drie mogend-

heden niet bereid zijn, om gezamenlijk daartoe mede te werken.

De fransche minister had in alles toegestemd, wat de engelsche minister had gezegd, even als deze met leedwezen [illegible] len van Rusland, Pruissen en Oostenrijk afwijzende en [illegible] bij zijn reeds gedaan voorstel aan de conferentie [illegible] lijkheid van handelen, voorbehoudende [illegible] het met België gesloten tractaat.

Dit protocol was van den 1sten october, dag [illegible] conferentie andermaal bijeen gekomen, en alstoen besloten, op aandringende voordragt van *Frankrijk*, nadere besluiten door haar genomen te [illegible]

— Naar men uit 's Bosch ons meldt, zou het groot hoofdkwartier des legers op aanstaanden maandag aldaar worden overgebragt.

— Woensdag en donderdag is te Amsterdam, onder voorzitting van Zijne Excellentie den heer *van Tets van Goudriaan*, minister van financien, gehouden de gewone zitting van het amortisatie-syndikaat, in welke de verrigtingen, gedurende het negende boekjaar, geëindigd den laatsten Junij dezes jaars, en de rekening en verantwoording daarvan, met algemeene stemmen, door de vergadering goedgekeurd en de door de permanente commissie gedane voorstellen aangenomen zijn geworden.

— Uit Rotterdam meldt men, dat eergisteren morgen van daar naar het depôt te Gouda vertrokken is, een detachement schutters, van den 15den ban, tot de ligting van dit jaar behoorende. Ofschoon het bevel tot den uitmarsch eerst den vorigen avond laat gegeven was, waren echter al de opgeroepen manschappen des morgens ten negen uren op de verzamelplaats in de beste orde aanwezig. De goede gezindheid dezer manschappen bleek nog nader, toen zij, tot den afmarsch gereed, door den heer garnizoens kommandant, majoor *de Sitter*, op eene hartelijke wijze toegesproken, met een luid vreugdegejuich daarop beantwoordden en voorts in de opgeruimdste stemming hunne woonplaats verlieten.

— Gisteren morgen is door Nijmegen getrokken, van Arnhem komende en zich ter versterking naar het leger begevende, een nieuw eskadron hussaren van het regiment No. 6, onder de bevelen van den ritmeester *Storm de Grave*. Dit eskadron — meldt men ons — liet niets te wenschen over. De schoone houding en het voorkomen der manschappen, zoowel als de uitmuntende paarden, trokken de algemeene opmerkzaamheid der ingezetenen.

— Uit Eindhoven berigt men ons, dat gisteren wederom drie belgische deserteurs, zijnde jagers, die uit Hamont met geweer en wapenen waren gedesarmeerd, aldaar zijn binnengebragt. Onder de troepen der 2de divisie hebben ingevolge eenige kantonnements-veranderingen plaats gehad; tot heden werd bij die divisie nog aan niemand verlof vergund.

— Uit Vlissingen meldt men ons van den 11den dezer: » Heden liep alhier, in tegenwoordigheid der militaire en civile autoriteiten en eener groote menigte aanschouwers, het schoongebouwd fregatschip *de Rijn*, onder een daverend gejuich der opgetogen menigte, van 's Rijks werf van stapel. De algemeene geestdrift was opgewekt bij dit vernieuwde blijk der steeds toenemende krachtontwikkeling van het staatsbestuur, terwijl wij ons door eene onregtvaardige overmagt bedreigd zien.

» De gezondheidstoestand der militairen in het 4de en 5de district, in Walcheren en Zuid-Beveland is, in aanmerking genomen de gewoonlijk heerschende najaars-koortsen, door Gods goedheid, allezins wenschelijk. — Op de voorposten in Zeeuwsch Vlaanderen blijft het steeds rustig."

— De *Messager de Gand* behelst in zijn nommer van donderdag ll. het volgend artikel onder den titel: *waar is de natie te vinden?*

» Het valt niet te ontkennen, dat er tegenwoordig eene volkomene harmonie, niet alleen tusschen de onderscheidene staatsmagten, maar ook tusschen de verschillende administratieve stelsels bestaat, waaronder het schoonste land gaat gebukt, waar het aan ellendelingen gegeven is, deszelfs fortuin te verzwelgen en deszelfs geluk te vernietigen.

» België levert op dit oogenblik aan de bespotting van Europa het schouwspel eener volmaakte gelijksoortigheid op; het is een waar voorbeeld eener slijk-administratie en van een chaos-gouvernement. Militaire, diplomatieke, wetgevende, uitvoerende magt, regts-, municipale, provinciale organisatie, generaals, burgemeesters, raadheeren, alles gaat hand aan hand, en niemand heeft het regt zijnen buur het geringste verwijt te doen. Het is het fraaist geheel van nulliteiten en deugnieten dat er te vinden is: en even als in een concert, waar niemand zuiver zingt en speelt, niemand ook beschaafd schijnt te zingen of te spelen, gelooven die heeren te regeren, omdat er nergens onder hen wanklank is. Het belgisch gouvernement is eene echte charivari.

» Bestijgen wij, hoe vuil ze ook zijn, de trappen een voor een; onderzoeken wij kortelijk België, zooals de revolutie het *miemaakt* heeft.

» Aanschouw dien troon, in den vorm eener lijkbaar, van duitsch deemoedigheid en eigenzinnigheid van Claremont gesticht. Dit is de nationale troon!

» Zie dien minister, wiens waarde in de schaal moet wegen, waarin ons lot slingert! deze verdediger van onzen roem is tot ons gekomen, gelijk onze koning met de pakketboot. Ziedaar het nationaal ministerie!

» Zie die gevolmagtigden, die *te samen gaan*, omdat men [illegible] in de schande graaft, en omdat de landbouw [illegible] voor geeft, zoo als Canning zegt, de beide gebroeders van een België willen voortbrengen, en die het londensch [illegible] van onvermogen overtuigd heeft; Ziedaar onze [illegible] diplomatie!

» Zie [illegible] provincie, die lafhartige en schijnheilige gouverneur [illegible] er een ons regeert, alhoewel wettig afgezet. Ziedaar onze [illegible] administratie!

» Zie [illegible], die plaatselijke besturen, onze schoonste hoop, ten prooi [illegible] eene alles overheerschende factie als er maar ooit bestond, binnen collegien sluitende, of ze prijs gevende aan de willekeur der bisschoppen, de gewapende plunderingen te hunnent toelatende, den pastoor boven den burgemeester plaatsende, den vicaris boven den schepen, de kosters boven de gemeente-raden: Ziedaar de nationale gemeenten!

» Eene laatste hoop bleef ons over: wij geloofden aan het regt, die heilige hemeldochter, die niet oprijst uit eene staatkundige eigenzinnigheid, maar uit de menschelijke zedelijkheid. In een regtschapen, arbeidzaam land, waar alles, zelfs in tijd van regeringloosheid, zoo zuiver, zoo trouwhartig moest blijven, neemt men het bont der vossen van *Lövdia*; men maakt er eene toga voor den heer *de Gerlache* van: Ziedaar onze nationale magistratuur!

» Alles is bij ons bedorven, ontaard, vernield. Men berooft ons van onze oude wetten en van onze oude zeden. Men ontneemt ons onze waarborgen en onze gewoonten; men verpletteert en uitroeit ons. *Varus*, geef mij mijne legioenen weder, riep *Augustus* uit. Wij roepen op onze beurt: *Willem*, geef ons België terug!"

'S GRAVENHAGE, den 12den October.

Z. K. H. de Prins van *Oranje* wordt morgen in de residentie verwacht. Ten 1 ure zal de minister van Binnenlandsche zaken, op last van Z. M., de Kamers sluiten, terwijl maandag aanstaande de opening der nieuwe zitting op de gebruikelijke wijze en met de gewone plegtigheden, door Z. M. zal plaats hebben. Naar het schijnt zullen de werkzaamheden reeds dadelijk aanvangen, zal de minister van Buitenlandsche zaken reeds den dag na de opening, na de verkiezing der drie kandidaten tot het voorzitterschap, staatkundige mededeelingen doen, en zal de Minister van financien in den loop der week, namens de Regering, de financiele voordragten aanbieden, waaronder zich, naar men verzekert, ook eene belasting op het brandhout zoude bevinden.

BELGIE

BRUSSEL, den 12den October.

Na den eersten indruk, dien het bekend worden der regterlijke organisatie had te weeg gebragt, te hebben laten voorbijgaan, hebben nu eindelijk de *Courrier de la Meuse*, *l'Union* en het *Journal des Flandres*, zich voor het eerst over deze zaak uitgelaten. De *Courrier de la Meuse*, het voornaamste van de dagbladen der partij, welke zij voorstaan, heeft best geoordeeld, de gansche kwestie te bepalen tot het presidentschap van het hof van cassatie, welken post men bij voorkeur aan zijnen kandidaat, den heer *de Gerlache*, gegeven heeft. De zaak hierdoor onnoodig vereenvoudigende, trekt hij tevens aan zich het voordeel om zijne lezers voor te houden, dat de tegenpartij zich onregtmatig beklaagt over een zooveel omvattend werk, als de regterlijke organisatie is, alleen omdat het presidentschap aan den heer *de Gerlache* en aan geen ander gegeven was. Doch buitendien heeft de *Courrier de la Meuse*, en met hem de overige bladen, die tot zijne partij behooren, een' anderen grond, om het werk der regterlijke organisatie te verdedigen, welken grond niet voor de eerste maal reeds vrij openlijk wordt bijgebragt; het is deze: de katholijken maken in België de groote meerderheid uit; wat kwaads derhalve zoo het gouvernement eene katholijke rigting bij voorkeur boven elke andere volgt; men heeft toch een vertegenwoordigend gouvernement, een gouvernement van de meerderheid. Het is deze stelling, die de liberalen ten hoogste verbittert, en als het ware de breuk, tusschen de beide partijen, volkomen maakt. Zoo het vertegenwoordigend gouvernement een gouvernement van de meerderheid is, dan is het ook tevens, - zegt de *Courrier Belge*, in een artikel tegen zijnen linkschen naamgenoot, - een gouvernement van tegenstand, van worsteling, waar de in hare regten bedreigde minderheid, met al de veerkracht die zij bezit en met al de middelen die vrije instellingen haar aan de hand geven, zich tegen verzetten moet. Zoo dan, - vervolgt de brusselsche *Courrier*, - de katholijken beweren, dat het gouvernement, daar zij de meerderheid hebben, in hunnen geest moet voortgaan, zoo beweren wij, op onze beurt, dat het onze pligt is, voet voor voet dien gang te betwisten; zoo zij den invloed, dien hunne eerdienst hun geeft, tot bereiking hunner oogmerken aanwenden, zullen wij van onze zijde associatien vormen, die weldra sterk genoeg zullen zijn, om hen te verontrusten; zoo zij list en bedrog in het werk stellen,

zullen wij er het schandelijke daarvan openbaar maken; zoo zij het bewind voor zich alleen, zonder eene billijke deeling, verlangen, moeten zij zich niet beklagen over een strijd, waartoe zij zelven hebben aangezet. — Bewust van de overmagt zijner tegenpartij, biedt de *Courrier Belge* haar echter ongevraagd de hand van verzoening, op voorwaarde, dat zij de onbedaarende lieden haarer partij in het bewind niet blijve handhaven, dat zij afstand doe, bij het aanstaand budget, van de reeds verkregen, inconstitutionele toewijzingen, dat zij de hand leene tot eene goede reorganisatie van het onderwijs, en haren invloed in de provinciale en gemeente-besturen late varen, en dergelijke voorwaarden meer, waarbij er geen twijfel is, dat de bedoelde partij zich immer aan onderwerpen zal.

— Het dagblad *l'Industrie* vermeldt, dat er laatstleden zondag te Vlierhaal, twee uren van Hasselt, tusschen de inwoners en de daar gekantonneerde soldaten, twist ontstaan en het daarop tot een ernstig gevecht gekomen is, waarbij het zoo hevig zou toegegaan zijn, dat er twee wagens met gekwetste militairen naar Hasselt waren vervoerd, en wel een twintigtal burgers gewond waren.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den October.

De hooge bondsvergadering heeft onlangs van al de Duitsche staten een naauwkeurig verslag gevorderd, der wetten en ordonnantien, die den boekhandel, met betrekking tot den nadruk, regeren; uit deze verzameling zal eene algemeene wet over dit onderwerp worden zamengesteld, welke voor geheel Duitschland verbindende zijnde, naauwkeurig zal worden ten uitvoer gelegd.

— Uit Warschau schrijft men, onder dagteekening van den 26sten der vorige maand, dat de geregtelijke vervolging tegen de zoodagen, die van de algemeene amnestie zijn uitgezonderd, onlangs een aanvang had genomen, en wel dat voor de buitengewone regtbank, daartoe benoemd, het eerst de leden van den zoogenaamden rijksdag van Zakroczin waren te regt gesteld, doch zonder onderscheid vrijgesproken, omdat deze vergadering slechts als eene voortzetting van den rijksdag te Warschau moest worden beschouwd, en al de leden van denzelven, wegens deelneming aan dezen laatsten, een tweede onderzoek zouden hebben door te staan. Het geheel onderzoek werd voorts bespoedigd, doordien de voornaamste deelgenooten zich buiten 's lands in veiligheid bevonden, en zoude dus waarschijnlijk nog in dit jaar ten einde loopen. — Aan den bouw der citadel werd met ijver gewerkt, en is men tevens bezig, van de hoofdstad naar Modlin', twee straatwegen op de beide oevers van den Weichsel aan te leggen.

— Volgens berigten van Weenen, van den 2den dezer, was men aldaar merkelijk ontsteld geworden van den schrik, welke de eerste aankondiging eener gewapende tusschenkomst in de belgische aangelegenheden had te weeg gebragt. Men meende aldaar vrij stellig te weten, dat het hof van Oostenrijk, evenmin als dat van Pruissen en Rusland, tot heden hunne toestemming tot dergelijken maatregel had gegeven, en men hield zich dus overtuigd, dat de toebereidselen van de zijde van Frankrijk gemaakt, niet meer dan bedreigingen waren, om den koning der Nederlanden tot toegeeflijkheid over te halen. Graaf *Pozzo di Borgo* was voorts den 2den dezer tot het afscheidsgehoor bij den keizer toegelaten, en zou den 7den daaraanvolgende zijne reize over München en Stuttgard naar Parijs vervolgen. De hertogin *van Angoulême* werd eindelijk tegen den 8sten te Weenen verwacht en zou voorloopig haren intrek in den keizerlijken hofburg nemen, waar eenige appartementen in gereedheid waren gebragt.

— Gedurende de maand September zijn de zoogenaamde vaderlandsche verecnigingen in Zwitserland ijverig werkzaam geweest. Op den 2den October daaraanvolgende, hebben zich de afgevaardigden uit de onderscheidene kantons, tot eene algemeene vergadering te Schinznach vereenigd, en heeft men aldaar, onder anderen, over de belangrijke vraag geraadpleegd, op hoedanige wijze de zoo gewenschte herziening der bondsakte zoude te verkrijgen zijn. Nadat onderscheiden redenaars, en onder deze de hevigste radikalen, het woord hadden gevoerd, heeft echter de meerderheid begrepen, dat daar de landdag zich eenmaal met dit onderwerp had bezig gehouden, het voorbarig zoude zijn, dezelve thans in hare beraadslagingen vooruit te loopen, daarbij echter het stellig voornemen te kennen gevende, dat, indien de herziening even zoo als vele andere zaken werd ter zijde gesteld of onbepaald verschoven, men alsdan op de benoeming van een bijzonderen raad, voor de grondwettige instellingen van het bondgenootschap zoude aandringen. Te gelijker tijd werd door deze vergadering besloten, een adres bij den landdag in te dienen, waarbij verzocht werd, dat de generale staf van het bondgenootschappelijk leger, onverwijld voltallig zoude worden gemaakt, doch dat men bij dien maatregel geene andere officieren zoude plaatsen, dan die het vertrouwen der natie genoten, en niet zoo als onlangs de zoodanige verkiezen, die de bestaande orde van zaken vijandig zijn en van wien men bij gevolg niet dan onverschilligheid, en welligt verraad zoude te wachten hebben.

— Nadere berigten uit Konstantinopel van den 10den September brengen mede, dat de engelsche gezant, den heer *de Mandeville* eenige dagen te voren tot eene eerste audientie bij den sultan was toegelaten, en met de meeste onderscheiding was ontvangen. De Porte hield voorts de tijdingen van het turksche leger in Syrie uiterst geheim, doch het bleek genoegzaam, dat dezelve ongunstig waren. Met den meesten ijver werd tot eene minderheid van vijandelijkheden gewerkt, en de aanstaande bevelhebber werd binnen weinige dagen in de hoofdstad te gemoet gezien. Van Teheran heeft de Porte het berigt ontvangen dat het aldaar den residerenden basa gelukt was, de oproerige bergbewoners van Suruene tot onderwerping te dwingen.

FRANKRIJK EN DE BELGISCHE GRENSVESTINGEN.

Bijzonder bij ons ontvangen berigten luiden bevestigend, omtrent den vermeedelijken intogt van het Fransche leger in België. Opmerkelijk is het echter, dat onze correspondent, wien het niet aan de gelegenheid ontbreekt, de openbare meening in de hoogere kringen na te gaan, bij dit intrekken tevens niet gelooft, dat de vijandelijkheden tegen Holland daarvan het dadelijk gevolg zouden zijn. Zijne stellige meening is, dat *Soult* het presidentschap van den raad verkrijgen en desselfs eerste daad zal wezen, het doen intrekken van het Fransch leger van het Noorden in België, om . . . . . *de belgische grensvestingen te bezetten* en vanuit deze steunpunten de gebeurtenissen af te wachten!

Wij moeten bekennen, dat deze berigten, die voorzeker nadere bevestiging verdienen, ons echter zeer geschikt toeschijnen, vele handelwijzen van het fransche kabinet in een helderder daglicht te stellen.

Het gouvernement van *Lodewijk Philips* heeft een stap gedaan, waarvan het niet terug kan komen, zonder zich aan gevaar van omverstorting bloot te geven. Het nieuw te vormen ministerie kan, evenmin als het oude, in deze geheel terug treden; want op den voorgrond, voor het behoud der nieuwe dynastie, staat de ontwapening der geduchte oppositie. Een man, als de maarschalk *Soult*, is, in de gegevene omstandigheden, welligt nog alleen in staat, een vast besluit te nemen en het met kracht door te zetten, ten einde met eene soort van zegepralende houding voor de kamers te kunnen verschijnen.

De ten uitvoer legging van het protocol, dat de slechting der belgische grensvestingen beoogt, is nog niet, onder het een of ander voorwendsel, verschoven geworden. Op de uitvoering van meest alle andere protocollen werd telkens door de fransche en belgische revolutionnaire bladen aangedrongen; over dat betrekkelijk de vestingen zweeg men echter. De bedoelingen van dit stilzwijgen waren, van den eersten kant, ligt te beseffen: Frankrijk loerde op het bezit dier vestingen!

De fransche armee staat voor de rijk bezette tafel en zal niet terug gaan, vóór dat zij zich gezet heeft. Het fransche ministerie kent echter genoeg het verlangen van geheel Europa naar den vrede; het ziet, van een' anderen kant, dat het, niemer te vertrouwen, Engeland wankelt om de zijde der Noordsche mogendheden te kiezen. Door te dralen kan het alles verliezen; het ontzag gaat uit- en inwendig verloren. Welligt zal de maarschalk *Soult*, - steunende op het kennelijk verlangen der mogendheden naar het behoud van den algemeenen vrede, - de dobbelsteenen werpen, en . . . . . *de belgische vestingen zijn bezet!* dan zal men eerst het oor naar de conferentie leenen, niet om de vestingen even snel weder te ontnemen, maar om te onderhandelen, over de altijd nog hangende geschilpunten tusschen Holland en België, en stellen het bezit dier vestingen als het *conditio sine qua non* van den oorlog of vrede. Wij gelooven, op de gronden door gedachten onzen correspondent ontwikkeld, dat Frankrijk zich *voorerst* zou te vreden stellen, met het werkelijk bezit dier vestingen, wanneer namelijk Europa zulks in vrede aanzag, daarbij mogelijk veronderstellende, dat Europa, om der vestingen wil, geen algemeenen oorlog zal willen beginnen, en tevens op den invloed rekenende, die het zich zelven in het overige België heeft weten te verschaffen, om in vervolg van tijd *verder* te gaan. Gelukte dit ontwerp, zonder ernstige gevolgen van Engelands zijde en van die der Noordsche hoven, dan zou het ministerie met glans voor de kamers kunnen verschijnen, dan ware de oppositie voor 't oogenblik, immers voor een deel gebreideld; want deze vraagt niet, of er iets regt en billijkheid zij gehandeld, deze verlangt slechts naar uitbreiding, oorlog en roem.

Welligt rijst hier de bedenking, of het te veronderstellen is, dat Frankrijk, op dien koop, de belgische belangen voorloopig zou willen laten varen. Wij zouden antwoorden, waarom niet? Nimmer toch waren het de belangen van België, die Frankrijk voorstond, maar wel zijne eigene. En moet ons in deze tijden iets verwonderen? Is niet de staatkunde van 1815 en van veel vroeger nog, door Polen's inlijving in het russische rijk, ten eenemale verkracht? En waarom zouden de mogendheden, die, schijnbaar, met onverschilligheid, den franschen invloed in België van dag tot dag hebben zien toenemen, ook voor de bedoelde vestingen den algemeenen vrede niet willen koopen, zoo zij zich slechts verzekerd konden achten, dat Frankrijk *vooreerst* zich daarmede vergenoegen zou?

Het is waar, dat onze redenering op gissingen berust, doch gissingen die veel grond van waarschijnlijkheid hebben. Werden dezelve met de daad bevestigd, dan zou het ons niet verwonderen, dat eene verdeeling van België op het tapijt kwame, en dat, in dat geval, het fransch budget, - als prijs der aanwinst van grondgebied - den schoonzoon van *Lodewijk Philips* voor het verlies zijner kroon zou moeten schadeloos stellen.

Dit is eene van die gissingen, die ons, - met den voorslag, om het geschil quasi tusschen Holland en België *alleen* te laten beslechten - als eene van de waarschijnlijkste voorkomt.

ALLERLEI.

Göthe ging eens met een' heer *von Stein* (von Stein) in de bergen bij Carlsbad wandelen, en zocht zeer ijverig steenen op den grond, terwijl het tamelijk sterk begon te regenen. De heer *von Stein* werd ongeduldig en smeekte *Göthe* te bewegen huiswaarts te keeren. De beroemde duitsche dichter scheen hieraan niet te willen voldoen en zocht voorts. Eindelijk riep *von Stein* geërgerd uit: „Wanneer gij toch toch belang in steenen stelt, tot welk doel van steenen rekent gij mij dan?" — „Tot de kalksteenen, mijn beste vriend," antwoordde *Göthe* zeer bedaard, „die opbruischen wanneer er water op valt."

In Parijs is het revolutioneren eene épidémie, welke de lieden *malens volens* overvalt. De geneesheeren zijn het echter niet eens, of deze ziekte *miasmatisch of contagieus* is.

De Telegraaf woedt in Frankrijk met een dubbel proces bedreigd. Vooreerst beschuldigen de Spanjaarden haar van huichelarijen. De Belgen van hunnen kant in den handel (de valsche aankondiging van het aanrukken van een fransch leger in België, op welke tijding vele valsche speculatien zijn gedaan.) De eerste zaak zal voor de assisen, de tweede voor de regtbank van koophandel te regt staan. Waarschijnlijk zal zij de tweede winnen; dewijl haar advocaat, *Evenepoel*, de bewijzen zal leveren, dat het genoemde leger, doch achtervolgende, bij gedeelten, in België is aangeland.

Onze marine moge op hare hoede zijn: de heer *Gobiet*, belgisch minister van buitenlandsche zaken en van de *belgische marine*, heeft eenvuldig aanbesteed: *zes enter-netten*.....!

De admiraal der belgische vloot, de aanbesteding der *zes enternetten* lezende, heeft aan den minister van marine geschreven, of hij daarmede *Papa Chassé* of wel de hollandsche vloot moest vangen. Het schijnt dat de minister verlegen geweest is hierop regtstreeks te antwoorden; doch begreep dat men in deze het *juste milieu* moest bewaren. Volgens ministeriele dispositie, zal men ze dan voorloopig voor de vischvangst in de Schelde gebruiken!

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 12 October 1832.

				geëff
Nederlanden	Werkelijke schuld, 2½ pCt.	f 41⅛	à 42	41⅛
	Uitgestelde schuld	4	à 4⅛	
	Kasbiljetten	15⅝	à 16	15⅝
	Amerikaansche Syndicat, 5½ pCt.	70⅜	à 71⅛	70⅝
	Idem idem., 3½ pCt.	55½	à 56	55½
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	91	à 91⅛	91⅛
	Vrw. geld. 1831 à 6 pCt.	96⅞	à 97⅛	97
	Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	79⅝	à 80⅛	79⅝
	Schatkistbiljetten, 6 pCt.	99	à 99⅛	99⅛
	Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	86	à 86⅛	86⅛
Frankrijk	Inscr. op 't Grootboek 3 pCt.	67⅝	à 68	
Rusland	Bij *Hope & Comp.*, 5 pCt.	95⅝	à 96⅛	95⅞
	Idem dito 1822, 5 pCt.	97½	à 98	97⅝
Spanje	Certific. Rente, 5 pCt.	49	à 49⅛	49⅛
	Diverse 3 pCt.	29⅜	à 29⅝	29⅝
	Uitgestelde schuld.	7¼	à 7⅜	7⅛

Er is verloren een langharige JAGTHOND, met bruine ooren, een bruine vlek op den rug en met den naam Diana. Die dezelve terugt brengt bij den kapitein der 2de compagnie van het 1ste bataillon Jagers, te Naaldwijk, zal deze goede beloning ontvangen.

UIT DE HAND TE KOOP.

Het van oudsher en nog voortdurend bekende LOGEMENT DE DRIE, staande op de *Havermarkt*, Wijk C. No. 306 te *Breda*. Te bevragen bij PIETER VAN RIEL, Timmerman op den *Hoogdijk*, Wijk C. No. 90.

* * De Notaris VAN DER ELST te *Werkendam*, zal aldaar, en 's *Lands Wellevaren*, op Maandag den 22sten October 1832, des namiddags om 5 uren, provisioneel en 14 dagen daarna en dus op Maandag den 5den November 1832, op uur voorschreven, finaal, publiek verkoopen:

1°. Eene sedert vele jaren zeer bekende SCHEEPSTIMMERWERF, met goede Woonhuizinge, Werkhuis, Loots, Erven, Tuin en aanhoorens, staande en gelegen binnen de Gemeente *Werkendam*, van waar meer dan dertig Rijnschepen zijn varende, terwijl in de nabijheid der plaats, nog een aantal dergelijke schepen te huis behooren, en bovendien aldaar en in de omstreken vele kleinere vaartuigen worden gebezigd, zoodat de koeper, door eene goede behandeling, zich verzekerd kan houden, op deze Werf met goed Succes aanhoudend werkzaam te wezen.

De koeper zal moeten overnemen al de tot de gemelde Werf behoorende Werktuigen en Gereedschappen, insgaanders eenen half afgewerkten nieuwen Aak en het aanwezig zijnde Hout, volgens inventaris, daarvan opgemaakt, voor de prijzen daarbij uitgedrukt.

Kunnende deze Werf 8 dagen na de finale verkooping aanvaard worden.

2°. Een onlangs geheel nieuw gebouwd HUIS en ERVE, met Tuin en Boomgaard, mede staande en gelegen te *Werkendam*, tegenover gemelde Werf.

3°. Een zeker stuk LAND, genaamd het *Groote* en *Kleine Stik*, gelegen te *Werkendam*, op Erfpachtrent in 15 pachten uitgegeven, te zamen bedragende *f* 55,20 's jaars, met nog 2 Erfpunten; beide groot *f* 1,50 's jaars.

4°. Een BUITENHOLDETJE, bestaande in WEI en HOOILAND, groot 3 Bunders, 21 Roeden en 27 Ellen, genaamd *de Nes*, gelegen onder *de Werken*, met 284 Ellen Grond daarneven, langs de haven van *Werkendam*.

5°. Een TJALKSCHIP, genaamd *Werkendams Welvaren*, met staande en loopende Wand, Ankers, nieuw Kabel, nieuwe Zeilen, Tressen, Lijnen en verder toebehooren, groot 81 Tonnen, met daarbij behoorende Boot.

6°. Een HOOGAARTS met Zeil en toebehooren, eenen Aak en eene Boot.

Alles nagelaten door den te *Werkendam* overledenen Scheepstimmerman, wijlen den Heer E. REIJERS.

Voorts zal gemelde Notaris VAN DER ELST, mede te *Werkendam*, ten gemelden dage nog verkoopen:

Een CAFEELIGGER, toebehoorende aan den Heer A. VERDOORN, Sr. te *Werkendam*, met staande en loopende Wand, Ankers, Kabel, Zeilen, Trossen, Lijnen en verder toebehooren, groot 71 Tonnen, met daarbij behoorende Boot. — De koeper kan daarop tien begerende de helft der koopsomme à 5 pCt. laten staan, om in 5 jaren te worden afgelost, onder voldoende borgtogt.

* * De Notaris VAN KEMENADE, residerende te *Beek* en *Donk*, zal voor de Erfgenamen wijlen den Heer JOHANNES VAN GRIENSVEN en Mejuffrouw JOHANNA DONKERS, ten sterfhuize te *Milheeze*, kanton *Gemert*, arrondissement *Eindhoven*, provincie *Noord-Brabant*, in het openbaar in zes koopen, ook in verschillende massa's, opveilen en verkoopen: provisioneel Maandag 22 October, en finaal Maandag 5 November 1832, telkens namiddag 2 uren:

Eene ruime en wel doortimmerde HUIZINGE, met aanhoorige BIER- en AZIJNBROUWERIJ, genaamd de *Waardsche Hoef*, waarin die affaire, zoo ook de TAPPERIJ, sedert onheugelijke jaren met het beste succes is uitgeoefend, mitsgaders ruime STALLINGEN, SCHUREN en BERGPLAATSEN, zoo ten dienste der *Brouwerij* als *Boerderij*; alsmede nog vier BOUWHOEVEN, alles gelegen onder *Bakel* en *Milheeze*; voorts een stuk HOOILAND, gelegen onder *Gemert*, zamen ongeveer groot vijftig Bunders. — Men kan zich om mondelinge inlichting vervoegen bij de Heeren VAN GRIENSVEN te *Milheeze* en bij voorm. Notaris.

* * JOH. VAN DER HEY & ZOON, Boekhandelaren te *Amsterdam*, geven heden uit:

I. A. VAN BEMMELEN, Twaalf Leerredenen. In gr. 8vo. *f* 2,90.

II. Mr. P. SIMONS, JOHAN DE WITT en zijn tijd. In drie deelen. Eerste deel. In gr. 8vo. Met gegraveerden titel en portret van DE WITT. *f* 2,90.

III. Bericht van Inteekening op een werk, getiteld: J. VALENTIJNS, Beschrijving van Oud- en Nieuw Oost-Indie, *geheel op nieuw bearbeid en tot op onzen tijd vervolgd*, door J. VAN WIJK, Rzn. en J. OLIVIER, Jz. Met Platen.

* * D. J. HASPELS, Boekhandelaar te *Nijmegen*, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. KRIJGSVERHALEN, door C. H. CLEMENS. à *f* 1,00.

II. MERKWAARDIGHEDEN uit het rijk der Natuur, een Leesboek voor de hoogste klasse. . . . à » 0,50.

III. H. C. FLORIJ, Korte Leerwijze der Algemeene Gronddenis. . . . . à » 0,40.

IV. LEVENSBESCHRIJVINGEN van vermaarde Mannen uit de Oude Geschiedenis, een Leesboek voor de hoogste klasse. . . . . à » 0,27½.

V. BIJZONDERHEDEN uit de Geschiedenis van Amerika, na de ontdekking van COLUMBUS, een Leesboek voor de Scholen. . . . . à » 0,27½.

VI. J. MUNTENDAM, Leerrede over *Nehemia* IV, 14b, ten voordeele van het Vaderland. . . . à » 0,55.

VII. De Behandeling van een RHEUMATISCHEN BRAAKLOOP in de ziekenhuizen te *Berlijn*, uit het Hoogd. door C. VAN ELDIK. . . . . à » 0,40.

VIII. ROZENKNOPJES, Tijdschrift voor de Noord-Nederlandsche Jeugd, No. 1. — Dit Tijdschrift komt elken Zaterdag uit, in groot median kwarto formaat à *f* 1,50 voor de drie maanden.

* * De onderstaande welgeconditioneerde BOEKWERKEN zijn tegen aanzienlijke *Prijs-vermindering* met machtspostbrieven, bij BROESE & COMP. te *Breda* te verkrijgen:

I. Aide Memoire à l'usage des officiers d'artillerie, attachés au service de terre, 2 vol. in 8°.

II. Essai général de fortification et d'attaque et de défense des places par *de Bousmard*, 4 vol., in 8° avec plans et cartes.

III. Description de l'art de fabriquer les Canons, par *G. Monge* avec fig. en 4°.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.